

Costerend (Verschelling) B. 6

1. ɔɔda hon: ɔ̃. vɪkɔl sjo.ɔ̃ dambɪzɔ bɔŋ
2. mĩ mɔ.ɔ̃t (di)ɪɔda blumən o.ɔ̃nt jɪt?

|| frɪnt = zeer intiem ||
3. tsjĩ'vɛɔɔχ - of: tsjĩv'ɛɔɔgati: t- spɪnɔ sɔ

ɔɪnɔ nɔ mɔ.ɔ̃ mɛi mɔsɪnɔs
4. ha.ɔ̃kɔn dɔtɪɔ bɔru.ɔ̃d - of: mĩ - of: swɪ.ɔ̃.

vɛɔɔk
5. vɔ̃ dɔt sɪp kre: gɔ̃. ɔ̃ bɔsɪmɔlt bro.ɔ̃t
6. dɔ tɪmɔrmɔn ha.ɔ̃t splɪntɔɪ inɔfɪŋɔɪ
7. dɔ sɪpɔɪ di slɪkɔ sɪ mylɔ o: f
8. Indi fɔbrɪk ɪɔnɪks tɔ sɪ.ɔ̃n
9. kumhi bɛn o.ɔ̃ fɔɪbɔɪstɪ
10. sju.ɔ̃t (sjoerd) bɪnɪs ɔs fɪɔ̃wɔr flɛskɔs

bje:ɔ̃ || ɔŋkɔn mɔlk = een liter; ɔn'hɔlfkɔn;

wɔ: mɔɪ (verouderd) - of: glɛ⁽ⁱ⁾skɔ ||
11. bɪnɪs twa: kɪlɔ - of: fɪɔ̃wɔr pɔ.ɔ̃n - kɛsɔn
12. sɔ - of: jɔ - ha.ɔ̃ mɛi sɪ: fɪ: vɔn tɪɛi kɔn vɪn

ɔpɔɪɔŋkɔn - of: ɔpsɪpt
13. hi vɔl mi slɔ.ɔ̃n mɛi ɔn ɛɪnɔɔt || dɔ

lɔɔt dɪ: gɔt = de lucht dreigt ||
14. ɪk ha.ɔ̃ sɪŋkɪnɔɔl sɪ.ɔ̃n
15. sɪnt ɔ̃kɔlɔ: s - of ɔuder: sɪn ɔ̃ɔɪvɔm - v^uɔt

nɛt fɔlɔ mɛ.ɔ̃ɪ fɪ.ɔ̃t
16. ɪk bɪmblɪ dɔtɪk nɛt mɛi ha.ɔ̃ (vɪ.ɛnk) - of:

ha.ɔ̃^z (meerw.) mɛi gɪ.ɔ̃n bɪn
17. ɪk hat nɛt di.ɔ̃n mĩ jɔŋɔ - of: ju.ɔ̃ (alleen

door jongeren ook tegen meisjes gebruikt;

ouderen bezigen het alleen tegen jongens of

mannen) - of: kɛ.ɔ̃ɪ
18. va ha.ɔ̃tɔɔn di.ɔ̃n dɪdɛɪ o.ɔ̃ŋkɔmɪt
19. spɪn - (spɪ) nɛt - of: spɪ.ɔ̃ɔɔχ (2ɛnɔ) - of:

spɪ.ɔ̃ɪ.ɔ̃χ(1) - ɔa: gɔbɔl || ɔn tɔpɪɪ.ɔ̃gɔɪ

wordt gebruikt om boven de dra.ɪχhɔ̃tɔn

van de schuur te ragen ||
20. pɛt - mɔtɔs (kɔ) - hut (vroeger was mɔtɔs

hier de benaming voor herenhoed) - vɪtɔ mɔtɔ-

ɔŋ gɔ̃wɔn' ha.ɔ̃ pɔɪ'e.ɔ̃ɪɔɔɪ - ɔn hɔl (veroud.

- werd door vrouwen gedragen, als zij de zestig-

jarige leeftijd bereikten of overschreden hadden);

ba.ɔ̃ - bɔna.ɔ̃t; 'gɛslɔ.ɔ̃n - dɔ fɪn = dɔ

mɪ.ɔ̃dɔf beide voor weide - of hooiland -

hɛ.ɔ̃lɔ.ɔ̃n - dɔ mɛskɔn (marstrand); pɔdɔfɪst

(1ɛnɔ) - of: pɔdɔstɪ.ɔ̃l (3); ha: gɔ - of: kɛχ;

kɪkɔt; skɔ'laɪ pɔɪ (1ɛnɔ) - of: flɪndɔɪ (3)
21. di kɛ.ɔ̃ɪ - of: kɪ.ɔ̃ɪ - mɔ.ɔ̃ kɔ dɔ kɛ: tɔ vɛ: tɔlt

ɔ.ɔ̃nt fɛχtɔn
22. ɪk sɪl - of sɔl - di ɔ̃ stɪɪŋ kɪa:ɪl^z jɛ.ɔ̃n - of:

jɔ.ɔ̃n
23. ɪŋɔlɔ.ɔ̃n lɪtɔmbɛɪχ - of: 'frɪvɔst - of: ɔmbu.ɔ̃l

ɔ.ɔ̃dɔ skɪpɔn stɔ: pɔ
24. hi ha.ɔ̃t vɔlɛɪ ɔŋkɔnɔ - of: ɔmbɪt - fɔŋ: kɔŋ

kɔ.ɔ̃n
25. ju mɪ twa: bɪɪ: dɔ stɪɪŋ || bɪɪ: dɔɪ - dɔ

bɪɪ: stɔ
26. dɔt stɔ.ɔ̃ndbɛ:lt stɛ: tɔ.ɔ̃ nɛt mɛ.ɔ̃ɪ
27. di mɔn hat ɔ̃ lɛ: vɔntsɪɔ ɔɔɔmpɪɪs - of: ɔɔ̃.

lɪ: s ɔp ɔ̃. sɛ.ɔ̃ɔ kɔp
28. dɔ dɪvɔl ɪɔnɛt ɪnɔkɛ: mɔl blɔ̃n
29. dɔ sɪu.ɔ̃l bɛn ha mɛi dɔ mɛi stɔɪ nɛi stɔ.ɔ̃n

vɛn
30. ɪkɔ.ɔ̃ntɔχ nɛt kɔmɔ fɔɪdɔtɪk lɛ.ɔ̃ɪ bɪ.ɔ̃n
31. dɔ bɔɪŋɔn di mɛi^ɔ gɪa: lɪmɔ.ɔ̃l ɪntɔ dɪɪŋkɔn
32. hi ha.ɔ̃nɛtɔ vɛɪkɪŋ - of: nɛi vɛɪk - vɔ.ɔ̃nt hi

ha.ɔ̃tɔt ɪnɔkɛ:ɪ
33. sɛtɔs ɔ̃. stɔ:ɪ ɪnɔ bɪ.ɔ̃ɔɔm
34. nɛ: kɛ: gɔtɪŋ dɔt v^uɔt nɛt mɛ.ɔ̃ dɪ.ɔ̃n
35. kɛ: (3) - of: kɛi - ju.ɔ̃ ɪk ha.ɔ̃ ɔl twa kɛ.ɔ̃ɪ

o.ɔ̃ndɪ tɔ:χt
36. di pɛ.ɔ̃ɪ ɪɔnɛtɪp dɔɪ sɪtɔ nɔχ vɪtɔ

pɪtsɪɔsɪn
37. sɔ bɪnɛi tɔ.ɔ̃n
38. sɔ ha.ɔ̃t ɔmɛ.ɔ̃t kɔlɪŋɔn vɔm sɪ jɪlt ɔpɪtɔ

mɔ.ɔ̃tɪŋɔn
39. hi sɪl (1ɛnɔ) - of: sɔl (3) - tɔnɔ.ɔ̃ɪt fɪ.ɔ̃ɪ bɪɪŋɔ

40. jo^o - of ook: so(3) I² da hēlt fa_n ha_n mu_lk kvit
 41. da mā m^uot sī vi: f bax_{er}mja - of: op sī. vi: f
 pasja - of: f^ua sī. vi: f opkuma
 42. bi ε.^op suruma izgafa: o lōk
 43. hi ha_nt nax slvst pra:ts - of: ba_n bōls -
 omda_nti so sterhiz
 44. vi m^(u)otadax da hēlt funha_n ē. jīm da
 o.^ora hēlt
 45. hēlpaxē: vān v_m dat bē.^ot vptatil[?]
 46. ystimarman isa_n fōt a_nz mudax - of: a_nz
 sta_nk
 47. ja_n ha (bā) vedat va_n:t fista sprinj: kun
 48. da tūmān di sul da bo: m entā (1en2) - of:
 entsja (3)
 49. do e.^ost at ra_n: m atixt || do da gleizantixt =
de overgordijnen er voor || at soldax fē.^o star (golder-
deurtje met een klein raampje) - at fē. star ba_nnk ||
 50. da klōk lyt f^ua_n da tsjerk
 51. spreⁱ - kika (tsja) dril - vormen v. spreiden n. bek.
 52. di f^ou - of: dat vi: f - of: dat mī. s (n. verachtelijk)
 ha_nt at hi.^o o: fkn_{er}ja lit[?]
 53. sinta_n: di ha_nt m seks ji.^or tā skula ge.^o lit[?]
 54. ik ha_n m o: fū.^od[?] v_m soletnax lo.^og at v_{er}ax
 tā ge.^on
 55. my: sklō: iāga hōkljan sja_n jam netfulā in
 dō: kō stie: k
 56. stinj: pōt[?] binet fulā va:^ot - of: v_o: t - of:
 verax || kō: lōa pōt[?] = grijs met blauw ||
 57. o.^un - of: u.^on - kaxal - ha:^ot (alleen v. de moderne
haardkachel; de oude open haard heette at e: pān
fju:^o(ste:)
 58. ime.^ot izatnax tā kō.^ot v_mta ka_n: tson
 59. di kes di juxt n hēldax juxt no^u - of: hi
 60. hi truk at hō.^os o.^osī stet
 61. 'duditi: t kō: mān jīm hir slō ji.^orān mēi da
 merk - of: mēi at fe: st
 62. 'do: mōni - of: 'do: mōn^e di sēi dat da hē.^or

- fulma_n kōt is
 63. da sa_n: xst mi vōt mā. da sēi st niks tsjemi
 64. da swēltis slōga_n vārum - of: fārum kuma
 65. ge: st (o) fōndēi net tā ka:^ot spiljan - of: tā
 da_n mjan
 66. lē.^ostā (1en2) - of: lē.^oso(3) - jo I_n k xax: x^ot^o ji.^os
 67. si motax is kō.^opōt
 68. atirā. - of: at ha_nt ā va: r mō dēi v_{en} entirā:
 sē.^oftā iu: n
 69. dat jūnkjō rint v_{er}ble.^o tā f^uotān
 70. dā^ost[?] best - of: s_{xu}.^or - indi_n kōn
 71. ik vō.^o dat apōst mā. rāmbri.^o of braxt
 72. ik hē pūm o.^omi hēt - of: lōst fōmi hēt
 73. d_{ver}bo: mās kō. vā net mēi v_mge.^on - of: opsjta
 74. nēi kufi drinj^o slava thōs f^ua_n rā ni.^o ka_n rō
 75. ik ha_n ambitsja kō.^ots fō f^ua_n rā midja (1en2) -
 of ook: mija (3) - dō
 76. da so.^o - of: su^o (3) - fōnā k o.^onāy ha_n t_n k sol
 da: t v_{en}
 77. v_{ist} xji v_{ei} nā mā. kōr - of: v_{er}ma_n kōr (3) tā
 v_{er}jan || am pils'bo: x ||
 78. di rō.^ox[?] di ha_n la_n gā do.^otōs
 79. ik jō^u at xī - of: gī - v_{er}.^ot fōn
 80. at b_{en} da vax - of: va_n:^o (3) - de.^ot f^ua_n dōt at
 do: pōt vōtā kō.^o
 81. sin e.^orān di rīnā ē. sin e.^ogān tra: rā
 82. ha_n fa_n m kō iz mēi an^oorkā nēi at bus tā
 gi.^on om bra_n m bēi jān tā si kjan || wi pils_o kja
 pa_n rān = wij plukken peren ||
 83. dā m_{is}at ā. spōrt yti ledax - of: lē.^od || an
 tva an da_n tix trē.^ots lē.^ot ||
 84. hi sēta sī. strōt e: pā - of: hi s_{xre}.^o da hē.^od - of:
 hi bra_n mō arā. mō.^otā
 85. da mī. skān di so: xtan o.^or niks axjilt
 86. da mylō is ha_n dru_x fōndā tā.^ost
 87. di v_{ei} rint mēi ambv_{er}xt atix[?] ē.^on v_m rā:
 dē lo.^os

88. ik ha, antrom ko:xt f^ua, da litso j^ung
89. da buk is smoot in: kost bro.ət (1en²)-of: bru.ət (3)
90. si. li.ətjə - of: fesjə - va.əs k^ua, t - of: kot -
ma, təχ mo.əi
91. intəχə.ət istnəχ ət be.ətə
92. ǝ. sħatər mutχu.ət mirkə - of: mirkjə (3) - ka, nə
93. sikjəš nēi min hut - of: sikjə min hudəs
94. ik vit net verəkəm fınd - of: sikjə - mut
95. əŋkə.ədə keldər ixgu.ət f^ua, rət lje:z
96. ik mo^(a)st v^usəblu.ət dərŋkə om o.əntə sterkjən
|| do dumdə v^usə = jǝ domme os ||
97. ik m^uvt e.ət stət kyl inəstəl krəpdjə
98. mim bru.ə va. mu.əd
99. da mvlkbu.ər ma, kət əŋrətə runda - of: ruts
100. di sup di is tin ē. su:z stju: rəmər mēi
vəzvm - of ook jonger: fəzvm
101. vi sən: - of: sən: - of: sən: - of: s^uən: - di
se.ə (put met bron) - of: ba, k (regenwaterput) -
in: u:z fvlsmitsə kənə || dət xət 'fultipə = die
kuil slechten ||
102. dər folt niks əf m, tə se: zən
103. hi kumt no.əit əmənyt tətət
104. inita: lǝ bɪn fju: rspi.əndə bərgən
|| flubjə = kuylen - spi: jə = spuwen, braken ||
ko: rjə = braken ||
105. du.ətstər vptə drəkən - of: du. wən
106. tə - of: i (3) - fra: nəkə ha, xə. brək ytabre.əχ
fə.ərŋ
107. dv mustəs kumə vmys fə.ələ tə bəsjə.ən
108. hi isfə li. u warden o: fkom: mēi əflinkə
of: grəwə - of: t³jukə - pətəmə'ne: mēi
jilt
109. di do.ər is fəm bə: kənħə^ul ma, kət
110. əntəv^uwət vi: f mut na.əjə ka, nə
111. ik ha, hɪz χes - of: gesi.ət - sɪdət ma, r tva: i
χē (1) - of: gē (2) - of: χē: (3) - gu.ət si.əd
112. da brəw wər di se:it ətix nəχ tə ju:z vɪm

- tə brəwən
113. ba, kə - ik ba, k - do ba, kst - hi ba, kt -
ba, kti - of: ba, ktər - vi ba, kə - ik ba, kts -
do^u ba, kts - hi ba, kts - vi ba, ktən - vi
ha, ba, kt
114. bi.ədə - ik bi.ət - do bi.ət - hi bi.ət - vi
bi.ədə - bi.ədəvi - ik ba, ət - ik ha, be: n -
of: bi.ədən - bi.ədən jə i, k - of: ha, jə
ək be: n
115. bɪzə. lit skə ma, r hi ixgu.ət
116. do kə st hɪz a.əjəm kri.ə opəmərək (1en²) - of:
ook: ma, rək (3)
117. hi ha, t se: d hi so.ə vmi tɪŋkə
118. ət tsjɪst fa, mkə di se: dət hi hi.ə gəlɪk
119. dər vain: fi: f pri: zən
120. vndər di eik le: zə əmbərχ e: kəls
121. tvətər is t³jənəko: k - ət ko: kət a, l
|| kv'itsjə ||
122. ət he.ə ix nəχ grū.ən tɪznə ma, krək - of:
pəs - mi.ənt (2) - of: mijent, (1) - of: mje.ənt
(3)
123. ma, jən: zə v^uot makət fənət do: z fən:
a.əi - of: ətχe: l fənt a.əi
124. dət bo: mkə sət - of: sɪl - dər sħəxt grūjə
125. da pəstə.ər ha, t χu.əiə vin
126. yxə.ət hy: sɪz o: (f) ba, nt
127. da mvlək spətəku ytət u:z - of: ytət ja.ət
|| də ki: de koeien ||
128. da kɪstə² ly: tək lək
129. də ɛrmən fəndə krəpdəvə: n di be: gə
trux fənət χə vɪxt
130. də twa: dyt sɪz s ko: mən nēi bytən
131. sə ha, m bontəm bla. u slē: n
132. də do: p - of ook wel: sɪj (3) - ixvə, tɪn
|| fət = vet - stro: p do: p bi ə' səkuk = stroop
saus bij de zakkoek ||
133. də lē: t əŋklə, mp (1en²) - of: əmpə, k (3) - smē: i

134. atix⁷ (e: vāgə) ti: t lin dot ik di si.ən ha.

135. hā⁽²⁾ vā²t en he:ta nijs stot || he:ndst(1)-
of: he:tandst(3)||

136. dwa.ən-ik dot - do dostot - hi duxtot - vi
dot - firm dot - jodot - ik di.ət - do di.əstot
hi di.ət - vi di.ət - firm di.ət - jo di.ət
dijik dot - 'di hi st ma.ər - di.ən:jo^w-of:
Lo - st ma (ər)

137. do:pa - do:pjark - do:pfo.ɪ - slda: tən

138. tesko - hi tesket - hi tesko - hi ha.ɪ tuskən

139. binə - ik bin - do bi.st - hi bint - vi binə - firm

binə - jo binə - binti - vo:nti - ikha. vo.ən

140. Locale landmaten: b.inder (= 1 ha) - ə.
ru.əd - twa. ru.əd (vroeden op sare)

141. Locale waternamen: da ro.ənə vi.əl
(de ronde wiel) - da vɛ²stər vi.əl (de West
Wiel) - langst fən'lik - t.ət jɪt (het oud gat)
st na.əd.əst (het noordoost gat) - akə'pɔstəst -
to: mɔ'smɪt gət (Thomas smid gat) - da pnt² (uitgegra-
ven putten) - st st.ət mɛlək (stortemelk).

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is 'a.əstəre'ən

De inwoners heten: a.əstəre'jərs

Die van West noemen hen: a.əstər bārgen (varkens). Ook werd de Oosterenders wel spottend gevraagd:
kumst yt ig'iptə (uit Egypte, bedoeld werd: uit een achterafhoek).

Aantal inwoners op 1 Jan. 1950: 115

Gealtoestand. De voornaamste buurten zijn: da 'a.əsthuk (oosthoek) - da 'vɛ²sthuk (westhoek) - da 'likvɛ²
(Lijkweg). Hiernaan zou de vroegere kapel hebben gestaan; ook zouden hierlangs de zoo lijken van een ham'borger nl. de
Witkemsburg aan land zijn gebracht omstreeks 1863) - da xri.ə - da he'dən. Oosterend kent geen lokale dialectver-
schillen. Het a.əstərs wordt ook gesproken door de kōpərs (uit Hoorn hō.ənə), de lergərs (uit Dies- li.əs) en de
Oostelijke bewoners van Formerum. De bewoners van West worden hier spiljərs genoemd en hun dialect st
spiljə. In het tusseliggend gebied wordt mō'st.ə² (Midlands) gesproken. De Schillingers verstaan elkaar onder-
ling goed. Wie op West gaat wonen, neemt gewoonl. het besters over. Maar een bester, die even naar West moet, zal zich
daar in het Schillingers uitdrukken. De Schillingers zien op de besters neer. Op West is een zekere geprikkeldheid
waarneembaar tegenover ieder die vastelands Fries spreekt. Een antwoordt hem in het Nederl.; op Aest voert en
waardeert men de taalverwantschap en houdt zich aan zijn dialect. In Oosterend wordt het Nederl. als huise-
lijks omgangstaal niet gebruikt; wel is het op vergaderingen en dergel. de normale voertaal. De bevolking leeft
van de boerebedrijven en heeft 's komers badgasten. Uitwisseling van arbeiders met de rest van het eiland komt
niet voor. Het veē gaat via de handel naar Leeuwarden. Zelden gaat iemand naar Hoarlingen te winkelen:
da kō:pjuts - of: sta.əts'ju.əts (koopman) brengt alles wel op't eiland zelf.

Zegslieden: 1. Albert Cornelis (kē. - of ki) Kooyman; 53 j.; hoofd van de kustwacht; hier geb. en ook
steeds hier gewoonl.; v. van Dies, M. v. hier; spreekt gewoonl. dialect; beheerst ook het spiljərs en het Nederl.

2. Wytze Cornelis zorgdrager ('srgədra:gr); 48 j.; hier geb.; los werkmān; heeft steeds hier gewoonl.;
v. van Formerum, M. v. hier; spreekt nagenoeg steeds dialect

3. Maria Wytzes zorgdrager; 18 j.; hier geb.; zonder beroep; heeft steeds hier gewoonl.; v. v. hier, M.
van West, dochter van 2; spreekt nagenoeg steeds dialect

Opm. Deze tekst is opgenomen aan de hand van de Nederl. versie. Het dialect kent geen woord voor „ib“.

De verbinding „sch“ houdt het midden tussen sp. en sk.